

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**AVALUACIÓ, DIAGNÒSTIC I
INTERVENCIÓ PSICOLÒGICA
EN LA INFÀNCIA I
L'ADOLESCÈNCIA**

Coordinació: PERA GUARDIOLA, VANESSA MARIA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	AVALUACIÓ, DIAGNÒSTIC I INTERVENCIÓ PSICOLÒGICA EN LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA		
Codi	14551		
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA		
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter
	Doble titulació: Màster Universitari en Psicologia General Sanitària i Màster Universitari en Neuropsicologia	1	OBLIGATÒRIA
	Màster Universitari en Psicologia General Sanitària	1	OBLIGATÒRIA
			Modalitat
			Semipresencial
			Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6		
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8	4.2
	Nombre de grups	1	1
Coordinació	PERA GUARDIOLA, VANESSA MARIA		
Departament/s	PSICOLOGIA, SOCIOLOGIA I TREBALL SOCIAL		
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.		
Idioma/es d'impartició	Catala i castellà		

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ARGILES FIGUEROLA, MARTA	marta.argiles@udl.cat	3	
PERA GUARDIOLA, VANESSA MARIA	vanessa.pera@udl.cat	3	

Objectius acadèmics de l'assignatura

Aquesta assignatura proporciona coneixements bàsics sobre:

- Efectuar un bon diagnòstic clínic.
- Realitzar una correcta orientació diagnòstica.
- Poder implementar tractaments psicoterapèutics.
- Identificar els factors de risc i de protecció entorn del pacient i la família i com influeix en el tractament proposat.
- Conèixer els aspectes bàsics de la xarxa assistencial i els criteris de derivació als diferents recursos entorn de la població infanto-juvenil (Pediatría, Metges d'atenció primària, Escola (EAP), Serveis Socials, Justícia, EAIA i DGAIA...
- Conèixer les funcions específiques del psicòleg en l'àmbit de la psicologia clínica i la salut.
- Desenvolupar habilitats per a la correcta utilització de la metodologia en l'assistència als pacients i les seves famílies, emprant la tècnica més adequada al problema en concret.
- Realitzar la pràctica clínica professional amb una actitud respectuosa i empàtica, aplicant els principis de l'ètica professional davant l'abordatge dels pacients i les seves famílies. Tenir en compte els drets del pacient i la família en tot acte clínic.
- Motivar els psicòlegs per a una formació continuada i promoure la implicació en línies de recerca en població infanto-juvenil.

Competències

S'espera que l'estudiant un cop hagi cursat la matèria hagi desenvolupat les següents competències:

- Conèixer les principals patologies en salut mental infantil i juvenil, recursos existents i plantejar un tractament terapèutic individualitzat en funció de cada pacient i família.
- Aplicar de forma adequada els components bàsics de l'exploració psicopatològica i exploració psicològica en salut mental infantil i juvenil.
- Estructurar i redactar un informe clínic segons els estàndards internacionals.

- Cercar de forma eficaç la informació científica que té el coneixement.
- Analitzar críticament la informació científica que s' hagi trobat.

Continguts fonamentals de l'assignatura

- Bases de l' exploració clínica en la psicopatologia infanto-juvenil.
- Bateria d' exploració neuropsicològica de les principals síndromes psicopatològiques:
 - Trastorns de l'Espectre Autista (TEA)
 - Trastorns psicòtics
 - Trastorn per Dèficit Atenció i Hiperactivitat (TDAH)
 - Trastorn de conducta
 - Trastorns d' ansietat
 - Trastorns depressius
 - Trastorns de la vinculació
 - Trastorns somàtics
 - Trastorns adaptatius
 - Trets en la infància i l' adolescència dels trastorns de la personalitat
 - Maltractament, abús sexual i bullying
- L' entrevista clínica en l' infant, l' adolescent i la família
- Tècniques diagnòstiques i organització d' estratègies terapèutiques.
- Homologació informatitzada.
- Elaboració d' informes clínics.
- Tècniques psicoterapèutiques:
 - Diferents línies teòriques: sistèmica, cognitiu-conductual, psicodinàmica, tècniques de tercera generació....
 - Àmbits d' aplicació: individual, familiar, teràpia de grup, grup d' habilitats socials, grups de pares, grups psicoeducatius...
- Xarxa de salut pública i recursos assistencials:
 - CSMIJ
 - CSMA
 - Hospital de Dia (Infanto-Juvenil i Adults)
 - Unitats d' Hospitalització: URPI, UCA i USA
 - Recursos comunitaris....

Eixos metodològics de l'assignatura

1. Classes presencials amb registre d' assistència.
2. Exposició teòrica i de casos clínics a nivell docent.
3. Presentació de materials bibliogràfics relacionats amb la psicopatologia infanto-juvenil.
4. Elaboració d' informes.
5. Treball autònom i tutorització dels alumnes.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

L' assignatura es desenvoluparà seguint l'estructura següent:

PROFESSORA MARTA ARGILÉS:

- Presentació de professores i alumnes, conjuntament amb Dra Pera.
- Història de la psicopatologia infantil
- Aspectes pràctics (I): La intervenció amb l'infant.
- Aspectes pràctics (II): La intervenció amb l'adolescent.
- Aspectes pràctics (III): La intervenció amb els pares.
- Trastorns del vincle i trauma infantil.
- Trastorns d'ansietat.
- Trastorn Obsessiu-Compulsiu.
- Dificultats en les relacions socials.
- Trastorns depressius i risc suïcida.
- Autolesions i Trastorn Límit de la Personalitat.
- Primers episodis psicòtics.

PROFESSORA VANESSA PERA:

- Presentació de professors i alumnes, conjuntament amb Marta Argilés.
- Accés a CSMIJ, criteris de derivació, prioritjació de la demanda i PCP (Programa de Col·laboració amb Primària).
- Tècniques diagnòstiques i organització d'estratègies terapèutiques.
- Diagnòstic, avaluació i tractament del TEA (Trastorn de l'Espectre Autista). Descripció de la comorbiditat amb discapacitat intel·lectual.
- Criteris diagnòstics, avaluació i tractament dels trastorns somàtics i de l'eliminació.
- Trastorns de la conducta alimentària.
- Criteris diagnòstics, avaluació i tractament dels trastorns de conducta.
- Criteris diagnòstics, avaluació i tractament del TDAH.
- Criteris diagnòstics, avaluació i tractament de trastorn bipolar infantil.
- Treball en xarxa dels professionals implicats amb CSMIJ.
- Intervenció en programes comunitaris: PSI-Xplora, Equip Guia, Programa de crisi.

Durant el desenvolupament de l'assignatura, els alumnes realitzaran dues avaluacions continuades en forma de resolució de casos pràctics a nivell individual i grupal. Les instruccions i la forma de lliurament d'aquestes activitats es realitzarà mitjançant l'apartat "Activitats" del Campus virtual de la UDL.

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ CONTINUADA

L'avaluació de l'assignatura segueix la següent estructura:

- 50% NOTA DE L'EXAMEN FINAL: Examen test de 30 preguntes (30% nota examen) i una segona part de l'examen és de preguntes curtes a desenvolupar: 2 preguntes curtes (30% de la nota de l'examen) i resolució d'1 cas clínic (40 % de la nota de l'examen).
- 40% AVALUACIÓ CONTINUADA (RESOLUCIÓ DE CASOS CLÍNICS A NIVELL INDIVIDUAL I GRUPAL).
- 10% ASSISTÈNCIA A CLASSE, EN EL CAS DELS ALUMNES QUE REALITZIN AVALUACIÓ ALTERNATIVA, NO ES TÉ EN COMPTE AQUEST PERCENTATGE I AUGMENTA AL 60% LA NOTA DE L' EXAMEN FINAL.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA

50% Prova d'avaluació final

25% Prova d'avaluació continuada, part de la professora Vanessa Pera

25% Prova d'avaluació continuada, part de la professora Marta Argilés

Bibliografia i recursos d'informació

- Associació Americana de Psiquiatria (2014). Guia de consulta dels criteris diagnòstics del DSM-5. Buenos Aires: Editorial Mèdica Panamericana.
- Cavall, V (2006), Manual per a l'avaluació clínica dels trastorns psicològics. Editorial Piràmide. Madrid.
- Cavall, V., Irurtia, M. i López-Gollonet, C. (2010). L'avaluació dels trastorns de la personalitat. En V. Cavall (Dir.), Manual per a l'avaluació dels trastorns psicològics. Trastorns de l'edat adulta i informes psicològics. Madrid: Piràmide.
- Cavall, V., Arias, B., Calderer, M., Salazar, I. i Irurtia, M. J. (2011). Assetjament escolar i ansietat social en infants (I): Anàlisi de la seva relació i desenvolupament de nous instruments d'avaluació. *Psicologia Conductual*, 19(3), 591-609.
- Cárdenas, E. M., Fira, M., Palacios, M. i de la Peña, F. (2010). Guia clínica per als trastorns d' ansietat en infants i adolescents. Mèxic D. F.: Institut Nacional de Psiquiatria Ramón de la Fuente Muñiz
- Cohen RJ, Swerdlik ME (2006). Proves i avaluació psicològiques. Editorial Mc Graw Hill. Mèxic.
- Collados, J. (2001). La depressió en infants i adolescents. Madrid: Editorial San Pablo
- Del Barri, M. V. (2008). Tractant: Depressió Infantil. Madrid: Piràmide.
- Echeburúa, E. i De Corral, P. (Gener-Abril, 2006). Seqüeles emocionals en víctimes d' abús sexual en la infància. *Quaderns de Medicina Forense*, 43-44, 75-82
- Echeburua-Odriozola, E. (2009). Trastorns d' ansietat en la infància i adolescència. Madrid: Piràmide
- Fernández-Parra, A. (2005). Manual de recursos per a l'avaluació i el tractament d' infants amb problemes de conducta. Granada: Unitat de Psicologia Clínica.
- González, R. i Montoya-Castilla, I. (2015). Psicologia Clínica infanto-juvenil. Madrid: Piràmide
- González, J. C., Méndez, F. X. i Hidalgo, M., (2008). Qüestionari d'Ansietat per Separació d'Inici Primerenc (CASI-T). En F. X. Méndez, M. Orgilés, i J. P. Espada.
- Larsen R, Buss D (2005). Psicologia de la personalitat. Editorial Mc Graw. Mexico.
- Lord, C., Rutter, M., DiLavore, P.C., Risi, S., Gotham, K. y Bishop, S. L. (2012). ADOS. Autism Diagnostic Observation Schedule, segona edició (ADOS-2). Manual (part I): Mòduls 1-4. Torrance, CA: Serveis psicològics occidentals.
- Marrone M (2001). La teoria de l'apego, un enfocament actual. Editorial Psimàtica. Madrid.
- Losada, A. i Bidau, C. (2017). Família i trastorns de la conducta alimentària. *Revista De Psicologia*, 16, 30-49
- Mosquera, L. (2016). Conducta suïcida en la infància. Una revisió crítica. *Revista de Psicologia Clínica amb Infants i Adolescents*, 3(1), 9-18.
- Orjales, I. (2005). Dèficit d' atenció amb hiperactivitat. Manual per a pares i educadors. Madrid: Cepe.
- Perpinyà, C. (Coord.) (2012). Manual de l'entrevista psicològica: saber escoltar, saber preguntar. Madrid: Piràmide.
- Porta, I. (2004). Instruments per avaluar les alteracions de la conducta. *Revista de neurologia*, 38(3), 275. Recuperat de <http://fundacionvirgendelamerced.org/wpcontent/uploads/2014/11/instrumentos-para-evaluar->

[conducta.pd.](#)

Rei, C.A. (2010). Trastorn disocial. Avaluació, tractament i prevenció de la conducta antisocial en infants i adolescents. Mèxic: Manual Modern.

Rojas, L., Barkley, R., Fernández, A., Peña, M., Orjales, I., Scandar, R., Bernal, J., Urra, J. i Gamo, J. R. (2008). Hiperactius. estratègies i tècniques per ajudar-los a casa i a l'escola. Madrid: Loquenoexiste.

Roncero, M. i García-Soriano, G. (2012). El procés de l'entrevista. A C. Perpinyà (Coord.), Manual de l'entrevista psicològica. Madrid: Piràmide.

Servera, M. (2002). Intervenció en els Trastorns del Comportament Infantil. Madrid: Piràmide.

Tirat, P. (Coord.). (2008). Guia clínica per al tractament dels trastorns per consum de substàncies estimulants. Andalusia: Conselleria per a la Igualtat i Benestar Social.

Toro, J. (2010). L'adolescent en el seu món: riscos, problemes i trastorns. Madrid: Piràmide.

Vallejo J (2011). Introducció a la psicopatologia i psiquiatria. Elseiver. Espanya.

Vázquez, R., López, X., Álvarez, G. i Mancilla, J. M. (2006). Seccions del CD-ROM. Avaluació dels trastorns de la ingestió i de la conducta alimentària en la infància. En V. E. Caballo (dir.), Manual per a l'avaluació clínica de trastorns psicològics. Madrid: Piràmide.